

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ ЛЬОТНИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія економіки та управління

**МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

навчальної дисципліни «Логістичний контролінг»

**обов'язкових компонент
освітньо-професійної програми
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Логістика

Харків 2022

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2022 № 8

СХВАЛЕНО

Методичною радою
Кременчуцького льотного
коледжу
Протокол від 22.08.2022 № 1

ПОГОДЖЕНО

Секцією науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2022 № 8

Розглянуто на засіданні циклової комісії економіки та управління,
протокол від 15.08.2022 № 1

Розробники: викладач циклової комісії економіки та управління, спеціаліст другої категорії, Черніхова О.С.

Рецензенти:

1. Старший викладач циклової комісії економіки та управління КЛК ХНУВС, к.е.н., спеціаліст вищої категорії, викладач – методист, Харченко М.В.
2. Професор кафедри логістики НАУ, доктор економічних наук, професор, експерт Українського логістичного альянсу (УЛА) Смерічевська С.В.

1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами

1.1 Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Логістичний контролінг в системі менеджменту.	8	2	0	0	0	6	Лекційне заняття по темі 1, реферати
Тема 2. Види логістичного контролінгу.	10	2	0	2	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 1-2, реферати
Тема 3. Суб'єкти та об'єкти логістичного контролінгу.	8	2	0	0	0	6	Лекційне заняття по темі 3, реферати
Тема 4. . Система показників логістичного контролінгу.	10	2	0	2	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 3-4, реферати.
Тема 5. Організація служби логістичного контролінгу на підприємстві.	10	2	0	2	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темі 5, реферати
Тема 6. . Інформаційна підтримка системи логістичного контролінгу.	8	2	0	0	0	6	Лекційне заняття по темі 6, реферати
Тема 7. Стратегічний аналіз логістичної системи. Взаємозв'язок логістичної та корпоративної стратегії.	10	2	0	2	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 6-7, реферати
Тема 8. Інструментарій управління в системі логістичного контролінгу. Логістичний леверидж.	8	2	0	0	0	6	Лекційне заняття по темі 8, реферати
Тема 9. Контролінг логістичних проектів.	8	2	0	0	0	6	Лекційне заняття по темі 8, реферати
Тема 10. Експертна діагностика фінансово-господарського стану логістичного підприємства.	10	2	0	2	0	6	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 8-10, реферати, КР.
Всього за семестр № 8:	90	20	0	10	0	60	екзамен

1.2. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (заочна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
Тема 1. Логістичний контролінг в системі менеджменту. Тема 2. Види логістичного контролінгу. Тема 3. Суб'єкти та об'єкти логістичного контролінгу.	23	2	0	2	0	19	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 1-3, реферати
Тема 4. . Система показників логістичного контролінгу. Тема 5. Організація служби логістичного контролінгу на підприємстві.	23	2	0	2	0	19	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 4-5, реферати.
Тема 6. . Інформаційна підтримка системи логістичного контролінгу. Тема 7. Стратегічний аналіз логістичної системи. Взаємозв'язок логістичної та корпоративної стратегії.	21	2	0	0	0	19	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 6-7, реферати
Тема 8. Інструментарій управління в системі логістичного контролінгу. Логістичний леверидж. Тема 9. Контролінг логістичних проектів. Тема 10. Експертна діагностика фінансово-господарського стану логістичного підприємства.	23	2	0	2	0	19	Поточне усне опитування, оцінка виконання практичних робіт за індивідуальними варіантами, тестові завдання по темам 8-10, реферати, КР.
Всього за семестр № 8:	90	8	0	6	0	76	екзамен

2. Методичні вказівки до практичних занять

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема 1. Логістичний контролінг в системі менеджменту.

Тема 2. Види логістичного контролінгу.

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти з сутності та основних складових логістичного контролінгу, видів логістичного контролінгу

Кількість годин - 2 години (денна форма), 0 годин (заочна форма).

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання за темою 1:

1. Сутність та особливості логістичного контролінгу в системі управління підприємством.
2. Основна мета та функції логістичного контролінгу.
3. Основні концепції контролінгу.
4. Змістова модель логістичного контролінгу в управлінні діяльністю підприємства.
5. Доцільність та необхідність впровадження логістичного контролінгу у діяльність логістичних підприємств.

Питання для здобувачів вищої освіти за темою 1

1. Дайте визначення терміну «логістичний контролінг».
2. Що належить до найважливіших складових логістичного контролінгу?
3. Сутність логістичного контролінгу?
4. Яку роль відіграє логістичний контролінг в контролінгу підприємств?
5. Які світові тенденції розвитку логістичного контролінгу?
6. Основна мета логістичного контролінгу.
7. Охарактеризуйте функції логістичного контролінгу.
8. Дайте характеристику концепції логістичного контролінгу.
9. Дайте характеристику змістовної моделі логістичного контролінгу в управлінні діяльністю підприємством.
10. Доцільність впровадження логістичного контролінгу на підприємствах.

Навчальні питання за темою 2:

1. Порівняльна характеристика стратегічного та оперативного контролінгу.
2. Характеристика стратегічного контролінгу: визначення, мета, завдання, напрями контролінгу.
3. Характеристика оперативного контролінгу: визначення, мета, завдання, напрями контролінгу.

Питання для здобувачів вищої освіти за темою 2:

1. Чим обумовлена важливість стратегічного контролінгу?
2. Дайте характеристику оперативного контролінгу.
3. Дайте порівняльну характеристику стратегічного та оперативного контролінгу.

Література: [4-7].

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Теми для рефератів

1. Поняття про контролінг, його суть і значення
2. Функції служби контролінгу.
3. Система контролінгу і сучасний бізнес.
4. Види контролінгу.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2

Тема 3. Суб'єкти та об'єкти логістичного контролінгу.

Тема 4. Система показників логістичного контролінгу.

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про суб'єкти та об'єкти логістичного контролінгу та систему показників логістичного контролінгу.

Кількість годин - 2 години (денна форма), 2 години (заочна форма).

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання за темою 3:

1. Визначення та класифікація суб'єктів логістичного контролінгу.
2. Професійні компетенції суб'єктів логістичного контролінгу.
3. Основні об'єкти управління в системі логістичного контролінгу.
4. Концепція обліку відповідальності в контролінгу та поняття про центри відповідальності.
5. Класифікація центрів відповідальності.

6. Принципи виділення центрів відповідальності на підприємстві та основні вимоги до них.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Надати визначення та класифікацію суб'єктів логістичного контролінгу.
2. Назвіть професійні компетентності суб'єктів логістичного контролінгу.
3. Основні об'єкти управління в системі логістичного контролінгу.
4. В чому сутність концепції обліку відповідальності в контролінгу.
5. Поняття центрів відповідальності
6. Дайте визначення класифікація центрів відповідальності.
7. Назвіть принципи виділення центрів відповідальності на підприємстві та основні вимоги до них.

Навчальні питання за темою 4:

1. Основні показники логістичного контролінгу.
2. Показники логістичного контролінгу стратегічного рівня управління.
3. Показники логістичного контролінгу оперативного рівня управління.
4. Склад показників КРІ логістичного контролінгу.
5. Система логістично-контролінгових показників.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Надати характеристику показникам логістичного контролінгу.
2. Назвіть показники логістичного контролінгу стратегічного рівня управління.
3. Основні показники логістичного контролінгу оперативного рівня управління.
4. В чому сутність показників КРІ логістичного контролінгу.
5. Система логістично-контролінгових показників

Література: [1–3, 6, 7].

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Тестові завдання для здобувачів вищої освіти:

1. Які бувають відхилення?
 - а) позитивні і негативні;
 - б) обліковані і необліковані;

- в) матеріальні і вартісні;
 - г) усі відповіді правильні.
2. На відхилення матеріальних витрат впливають такі фактори:
- а) норм;
 - б) цін;
 - в) кількість (обсяг);
 - г) усі перелічені фактори.
3. Що із наведеного нижче не має жодного відношення до аналізу відхилень?
- а) порівняння;
 - б) ланцюгові підстановки;
 - в) коливання;
 - г) зіставлення.
4. Запас фінансової стійкості відноситься до такого методу оперативного контролінгу, як:
- а) граничні величини;
 - б) «вузькі місця» результатів діяльності;
 - в) мотивація для одержання позитивного результату;
 - г) правильна відповідь відсутня.
5. Із сукупності методів диференціації витрат найбільш точним вважається метод:
- а) графічний;
 - б) найбільших і найменших витрат;
 - в) найменших квадратів;
 - г) статистичний.
6. З метою прогнозування діяльності фірми на недалеку і тривалу перспективу першочергового значення набуває облікова інформація, що стосується:
- а) результатів діяльності;
 - б) затрат фірми;
 - в) стану активів;
 - г) стану пасивів.
7. Для прийняття оперативних управлінських рішень типу: «Виробляти чи купувати», «Де продавати», «По якій ціні продавати», і т. п. використовується система обліку:
- а) за змінними затратами;
 - б) за постійними затратами;
 - в) за повними затратами;
 - г) будь-яка з вище перелічених залежно від специфіки діяльності фірми чипідприємства.
8. Аналіз взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток» в загальному випадку називають:
- а) оперативним аналізом витрат;
 - б) стратегічним аналізом витрат;
 - в) поточним аналізом витрат;

г) просто аналізом витрат.

9. Аналіз взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток» складається з... етапів (стадій):

- а) двох;
- б) трьох;
- в) чотирьох;
- г) п'яти.

10. Визначення точки беззбитковості є... етапом аналізу взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток»:

- а) початковим;
- б) центральним;
- в) заключним;
- г) не є жодним з етапів аналізу.

11. Точку беззбитковості можна розраховувати:

- а) методом рівняння;
- б) методом маржинального доходу;
- в) графічним методом;
- г) будь-яким з перелічених методів.

12. Маржинальний дохід — це:

- а) продажі — постійні витрати;
- б) продажі — змінні витрати;
- в) продажі — витрати (постійні + змінні);
- г) змінні витрати — постійні витрати.

13. Результат впливу зміни витрат, ціни та обсягу реалізації на прибуток можна визначити шляхом:

- а) порівняння звітів про прибуток;
- б) диференціального аналізу;
- в) порівняння маржинального доходу;
- г) будь-яким з перелічених методів.

14. Що з наведеного не відноситься до традиційних обмежувальних припущень у процесі проведення аналізу взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток»?

- а) прибуток визначається виходячи із змінних затрат;
- б) обсяг виробництва дорівнює обсягу продажів;
- в) оцінка невизначеності витрат (доходів) ігнорується;
- г) все відноситься.

15. Що з наведеного не відноситься до традиційних допусків в процесі проведення аналізу взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток»?

- а) ціна реалізації незмінна;
- б) продуктивність не змінюється;
- в) відсутні структурні зрушення;
- г) виготовляється лише один продукт.

16. Релевантні доходи і витрати — це доходи і витрати, які:

- а) мали місце у минулому;
- б) мають місце зараз;

- в) можуть мати місце у майбутньому;
- г) можуть вплинути на прийняття рішення.

17. Характерною ознакою нерелевантних доходів і витрат є те, що вони:

- а) однакові для альтернативних рішень;
- б) різні для альтернативних рішень;
- в) можуть бути змінені внаслідок прийняття рішення;
- г) жодна з перелічених ознак не є характерною для нерелевантних доходів і витрат.

18. У зв'язку з динамічністю бізнесу користувачам аналізу взаємозв'язку «витрати — обсяг — прибуток» необхідно:

- а) користуватися незмінно традиційними допущеннями і припущеннями з метою вироблення певного стереотипу;
- б) час від часу здійснювати перегляд допусків і припущень;
- в) постійно переглядати допуски і припущення;
- г) відмовитися від використання допусків і припущень.

19. Використання гіпотетичної одиниці продукції має місце:

- а) в умовах однопродуктового виробництва;
- б) при розрахунку точки беззбитковості;
- в) при розрахунку точки беззбитковості в умовах багатопродуктового виробництва;
- г) при розрахунку маржинального доходу в умовах однопродуктового виробництва.

20. «Маржа безпеки» — це показник, який має безпосереднє відношення до:

- а) аналізу невизначеності та відчутності;
- б) введення обмежувальних припущень і допусків;
- в) впливу комбінації продажів на чистий прибуток;
- г) усіх вище перелічених тлумачень.

Теми для рефератів:

1. Доцільність та необхідність застосування контролінгу у діяльності вітчизняних підприємств та передумови його запровадження.
2. Характеристика об'єктів контролінгу
3. Формування витрат за місцями виникнення, центрами витрат та центрами відповідальності

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3

Тема 5. Організація служби логістичного контролінгу на підприємстві.

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої

освіти про організацію служби логістичного контролінгу на підприємстві.

Кількість годин - 2 години (денна форма), 2 години (заочна форма).

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання:

1. Структура служби логістичного контролінгу на підприємстві.
2. Місце служби контролінгу в системі управління підприємством.
3. Формування цільових функцій та елементів системи логістичного контролінгу. Варіанти організації служби логістичного контролінгу.
4. Механізм впровадження системи логістичного контролінгу в структуру управління підприємством.

Питання цільових виступів здобувачів вищої освіти:

1. Як виглядає служба логістичного контролінгу на підприємстві?
2. Яку документацію ведуть у службі логістичного контролінгу підприємства?
3. Назвіть функції служби логістичного контролінгу?
4. Визначте основні завдання, що розв'язуються службою логістичного контролінгу?
5. Визначте місце служби контролінгу на підприємстві.
6. Дайте характеристику напрямкам діяльності служби логістичного контролінгу.
7. Механізм впровадження системи логістичного контролінгу в структуру управління підприємством.

Література (1-3; 6; 7)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Практичне завдання:

Вправа 1. Аналіз діяльності логістичного підприємства

При визначенні варіанту вибору логістичного підприємства використовують останню цифру номера залікової книжки здобувача освіти (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Вихідні дані	
Номер варіанту	Назва логістичного підприємства
0	DB Schenker
1	Kuehne + Nagel
2	Raben Ukraine
3	FedEx
4	UPS
5	Zammler Ukraine
6	Укрпошта
7	DHL
8	Ecol
9	TNT Express

Аналіз діяльності обраного логістичного підприємства повинен включати назву підприємства, рік заснування, види діяльності, організаційну структуру підприємства, визначити основних постачальників, споживачів та інших бізнес-партнерів, а також основних конкурентів на ринку.

Теми для рефератів:

1. Формування витрат за місцями виникнення, центрами витрат та центрами відповідальності.
2. Витрати підприємства як основний об'єкт управління в системі контролінгу.
3. Управлінський облік як вихідний елемент системи контролінгу і його завдання.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема 6. Інформаційна підтримка системи логістичного контролінгу.

Тема 7. Стратегічний аналіз логістичної системи. Взаємозв'язок логістичної та корпоративної стратегії.

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти про Інформаційна підтримка системи логістичного контролінгу та стратегічний аналіз логістичної системи, взаємозв'язок логістичної та корпоративної стратегії.

Кількість годин - 2 години (денна форма), 0 годин (заочна форма).
Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання по темі 6:

1. Інформаційна база логістичного контролінгу.
2. Фінансова звітність логістичного підприємства.
3. Рух інформаційних потоків в логістичній системі в процесі прийняття управлінських рішень.
4. Координація служб логістичного підприємства.
5. Інформаційно-аналітична система підтримки прийняття управлінських рішень.

Навчальні питання по темі 7:

1. Стратегічний аналіз в системі логістичного контролінгу.
2. Портфельний аналіз.
3. Аналіз потенціалу.
4. SWOT – аналіз.
5. Розробка сценаріїв.
6. Процес формування логістичної та корпоративної стратегії.
7. Вплив логістичного контролінгу на формування та досягнення логістичної та корпоративної стратегії.

Література (1-3; 5-7)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Практичне завдання:

Вправа 2. Оперативна діагностика фінансово-господарського стану логістичного підприємства

Вимоги до обрання варіанту для проведення оперативної діагностики.

Для проведення оперативної діагностики діяльності логістичного підприємства здобувач освіти обирає два варіанти, які відповідають періодам: базовому і звітному. В якості даних, які приймаються для розрахунку значення показників за базовим періодом, береться значення номера варіанта, що відповідає двом останнім цифрам залікової книжки. Якщо це значення більше 30, то для вибору варіанту використовується сума цих чисел.

В якості даних, які приймаються для розрахунку значення показників за звітним періодом, необхідно від варіанту базисного періоду відняти першу цифру залікової книжки.

Якщо останні цифри залікової книжки -00, то здобувач освіти обирає номери варіантів, які закінчуються на 0 - 10, 20, 30.

На основі обраних варіантів, здобувача освіти повинен провести оперативну діагностику фінансово-господарського стану підприємства шляхом розрахунку груп показників. При цьому аналізується майновий стан, ліквідність, фінансова стійкість, ділова активність та рентабельність підприємства. Необхідно порівняти отримані результати з рекомендованими нормативними значеннями та визначити основні чинники, що вплинули на виникнення відхилень. Варто вказати, на які аспекти діяльності логістичного підприємства слід звернути увагу для покращення отриманих результатів.

Практичне завдання:

Вправа 3. Діагностика стратегічної позиції логістичного підприємства

Здобувач освіти повинен провести стратегічну діагностику обраного логістичного підприємства на основі встановлення зв'язків між найбільш характернішими для підприємства можливостями, загрозами, сильними сторонами (перевагами), слабостями, скласти матрицю *SWOT*-аналізу та розробити пропозиції, які в подальшому можуть бути використані для формулювання і вибору стратегій підприємства. Далі необхідно провести аналіз зовнішнього мікрооточення за допомогою моделі «П'ять сил» (або «П'ять загроз») М. Портера та зробити висновки щодо впливу ключових п'ять сил на діяльність підприємства.

Теми для рефератів:

1. Система «стандарт-кост», її характеристика і сфера застосування.
2. Організація обліку витрат і результатів діяльності в системі «директ-костинг».
3. Планування, його цілі, види та застосування в контролінгу.
4. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу, його переваги і недоліки.
5. Методика складання бюджетів.

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5

Тема 8. Інструментарій управління в системі логістичного контролінгу. Логістичний леверидж.

Тема 9. Контролінг логістичних проектів.

Тема 10. Експертна діагностика фінансово-господарського стану логістичного підприємства.

Навчальна мета заняття: поглибити і розширити знання здобувачів вищої освіти з призначенням інструментарію управління в системі логістичного

контролінгу, логістичного левериджу, контролінгу логістичних проектів. експертної діагностика фінансово-господарського стану логістичного підприємства.

Кількість годин - 2 години (денна форма), 2 години (заочна форма).

Місце проведення – навчальний кабінет.

Навчальні питання по темі 8:

1. Леверидж як інструментарій контролінгу в управлінні логістичними витратами.
2. Розрахункові моделі оцінки логістичного левериджу.
3. Управлінські рішення, що можуть бути прийняті на основі показника логістичного левериджу.

Навчальні питання по темі 9:

1. Сутність контролінгу логістичних проектів, його мета і завдання.
2. Принципи, функції та види контролінгу логістичних проектів.
3. Критерії оцінки логістичних проектів у контролінгу.
4. Процес створення системи контролінгу логістичних проектів та його етапи.
5. Процес реалізації контролінгу логістичних проектів.

Навчальні питання по темі 10:

1. Зміст, цілі і завдання експертної діагностики фінансово-господарського стану підприємства.
2. Методи стратегічної діагностики підприємства та їх характеристика.
3. Методи оперативної діагностики та їх характеристика.
4. Фінансовий скринінг.

Література: (1; 2; 5; 11)

План проведення заняття:

I. Проведення попереднього контролю теоретичних знань, практичних умінь і навичок здобувачів вищої освіти по темі практичного заняття.

II. Порядок проведення основної частини заняття: постановка загальної проблеми та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, розв'язування питань різної складності з їх обговоренням, розв'язування контрольних тестових завдань.

Практичне завдання:

Вправа 4. Аналіз загрози банкрутства

Для аналізу ймовірності настання банкрутства логістичного підприємства використовується п'ятифакторна модель Z-рахунку Альтмана. Залежно від значення Z-рахунку оцінюється ймовірність банкрутства логістичного підприємства за окремою шкалою.

Практичне завдання:

Вправа 5. Розробка рекомендацій з удосконалення стратегічного та оперативного контурів управління підприємством

На основі проведення стратегічної та оперативної діагностики логістичного підприємства здобувач освіти повинен виявити недоліки в роботі логістичного підприємства та, спираючись на виявлені «вузькі місця», розробити рекомендації щодо їх усунення та покращення ефективності діяльності логістичного підприємства.

Практичне завдання:

Вправа 6. Логістичне підприємства пропонує на ринку споживачам послуги А, В, С, Д. Для прийняття управлінського рішення щодо формування асортименту виробництва та продажу логістичних послуг, менеджерам необхідна наступна інформація (вихідні дані для проведення розрахунків наведені в табл. 6.1):

1. Фінансовий результат та ранжування логістичних послуг за прибутковістю, виходячи з калькуляції собівартості на базі повних витрат.

2. Фінансовий результат та ранжування логістичних послуг за прибутковістю, виходячи з калькуляції собівартості на основі методу маржинального доходу.

3. Зміна суми покриття та фінансовий результат підприємства за умови виключення з асортименту найменш прибуткової логістичної послуги та при умові незмінності обсягів реалізації послуг.

Таблиця 6.1

Вихідні дані для проведення розрахунків

№	Показники	Виріб А	Виріб В	Виріб С	Виріб Д
1	Ціна одиниці продукції, грн.	2130	1600	3490	7650
2	Повна собівартість одиниці продукції, грн.	2200	1450	3250	7270
3	Об'єм реалізації продукції (од.)	1320	2400	3600	780
4	Змінні витрати на одиницю продукції, грн.	1900	1200	3000	7100
5	Постійні витрати в цілому по підприємству, грн.	2028600			

На основі проведених розрахунків, обґрунтувати рішення щодо виключення найменш прибуткових логістичних послуг з асортименту (на основі методу повних та часткових витрат).

Розробити управлінське рішення щодо формування асортименту логістичних послуг та продажу послуг в умовах обмежених ресурсів.

Вправа 7. Взаємовідносини між покупцем, що знаходиться в Києві та постачальником—німецькою компанією визначені базисними умовами поставки EXW. Схематично зобразити ланцюг поставок та рознести логістичні витрати відповідно до етапів ланцюга та рівня відповідальності. Вихідні дані, ум. од.

Показники	Умовні позначення	Значення
Собівартість одиниці продукції	C	780
Обсяг закупівлі (продаж) товарів	O	46
Витрати на упаковку та маркування	P1	1300
Витрати щодо завантаження товару на складі продавця	P2	140
Витрати на перевезення товару від складу продавця доосновних перевізних засобів	P3	188
Витрати з вивантаження товару	P4	126
Витрати на складування товару в пункті перевалки вантажів.	P5	230
Інші витрати в країні експортера	P6	92
Витрати на експортні формальності	P7	116
Витрати на навантаження товару на основний транспорт	P8	132
Витрати на транспортування товару від пункту перевалки в країні експортера до пункту в країні імпортера	P9	455
Витрати на страхування товару в країні експортера	P10	1745
Витрати на страхування товару від пункту перевалки в країні експортера до пункту перевалки в країні імпортера	P11	1345
Витрати на перевезення товару до кордону експортера	P12	389
Витрати на перевезення товару до кордону імпортера	P13	2788
Витрати на доставку товарів до пункту призначення	P14	4265
Витрати на імпортні формальності	P15	463
Витрати на вивантаження товару з основного транспортного засобу в пункті перевалки	P16	374
Витрати по складуванню в пункті перевалки	P17	142
Витрати на навантаження товару в пункті перевалки	P18	123
Витрати на перевезення товару від основнотранспортного засобу до складу покупця	P19	798
Витрати на вивантаження товару на складі покупця	P20	3522

Теми для рефератів

1. Бюджетування як інструмент оперативного контролінгу, його переваги і недоліки.
2. Методика складання бюджетів.
3. Методичний інструментарій оперативного контролінгу.
4. Аналіз відхилень — основний інструмент оцінки діяльності центрів відповідальності
5. Модель «витрати — обсяг — прибуток» та аналіз їх взаємозв'язку.
6. Поняття та методика проведення ABC-аналізу, аналізу обсягу

замовлень та аналізу «вузьких місць» на підприємстві.

7. Експертна діагностика фінансово-господарського стану підприємства.
8. Контролінг інвестиційних проектів

III. Порядок проведення заключної частини заняття.

Здійснити перевірку і оцінювання виконаних завдань. Підвести підсумок практичного заняття, звернувши увагу на основні помилки при його виконанні.

3. Рекомендована література (основна, допоміжна), інформаційні ресурси в Інтернеті

Основна література:

1. Гаврилюк Н. М. Теоретичні аспекти логістичного управління підприємством на основі контролінгу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file>
2. Давидович І.Є. Контролінг: Навчальний посібник.- К.: Центр учбової літератури, 2008.- 552 с.
3. Контролінг : навч. посіб. / І. Г. Брітченко, А. О. Князевич. – Рівне : Волинські обереги, 2015. – 280 с.
4. Малярець Л. М. Формалізація задач контролінгу логістичної діяльності підприємства. Монографія / Л. М. Малярець, Г. Л. Матвієнко - Біляєва. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2010. – 227 с.
5. Маркіна І.А. Контролінг для менеджерів: Навч. посіб. / І. А. Маркіна, О. М. Таран-Лала, М. В. Гунченко. — К. : Центр учбової літератури, 2013.— 304 с.
6. Лозовицький Д.С. Контролінг. Навчальний посібник / Д.С. Лозовицький. – Львів: Видавництво ЛьвДУВС, 2012. – 310 с.
7. Поліщук Н. В. Інтеграція цілей логістики і контролінгу в ієрархії цілей менеджменту / Н. В. Поліщук// Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2001. – №416. – С. 319-323.

Допоміжна література:

8. Давидович І.Є. Оперативний контролінг та його роль в управлінні діяльністю підприємств і організацій // Вісник Тернопільської академії народного господарства, 2006, №2. – С.85-95.
9. Пушкар М.С. Контролінг- інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: Монографія/ М.С. Пушкар. – Тернопіль: Картбланш, 2004. -370 с.
10. Шепітко Г.Ф. Контролінг: посібник (для здобувача освітніх економічних спеціальностей усіх форм навчання)/ Г.Ф. Шепітко.- К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2004. – 136 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

11. Гаврилюк Н. М. Теоретичні аспекти логістичного управління підприємством на основі контролінгу. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pu.if.ua/depart/Finances/resource/file>